

Asia: VARELY/308/2021

Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi vuosille 2022-2027. Merenhoitosuunnitelma on meristrategiapuitedirektiivin edellyttämä kansallinen meristrategia ja toimenpideohjelma on suunnitelman kolmas osa. Tässä lausunnossa merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaa on tarkasteltu liiton vastuulla olevan merialuesuunnittelun näkökulmasta.

Nykyisistä toimenpiteistä ”Merialuesuunnitteludirektiivi (2014/89/EU) ja sen mukaiset vuonna 2021 valmistuvat merialuesuunnitelmat” ja ”Merellisten suojelualueiden sisällyttäminen merialuesuunnitelmiin (MERIALUE1)” on sisällytetty toimenpideohjelmassa usean eri teeman alle. Suomen merialuesuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty kaikissa rannikkoalueen liitoissa loppuvuonna 2020. Uudenmaan liitto haluaa muistuttaa, että merialuesuunnitelmien vaikuttavuus ei ulotu maa-alueille, joten ravinnekuormitukseen ja siten rehevöitymisen vähentämiseen merialuesuunnittelulla on hyvin vähän välineitä. Myöskään vedenalaiseen meluun ei ole otettu kantaa juuri valmistuneissa merialuesuunnitelmissa.

Toteuttamisohjelmassa on esitetty uusina toimenpiteinä Suomessa tehtävän merialuesuunnittelun vastuulle ”Merialuesuunnitelmien tarkistamis- ja tietotarpeiden selvittäminen” (TPO2022-LUONTO11) ja ”Merialuesuunnitelmien vaikuttavuuden arviointi- ja seurantaohjelma” (TPO2022-LUONTO11). Merialuesuunnitelmien tietopohjan tarkistaminen ja päivittäminen on todella olennainen osa seuraavan merialuesuunnittelukierroksen käynnistämistä. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että toimenpide on huomioitu toimenpideohjelmassa.

Kohdassa ”Nykyiset merialuesuunnittelun merenhoitoa tukevat toimenpiteet” on kuvattu Suomen ympäristökeskuksen Zonation-tuulivoima-analyysiä sekä vesiviljelyyn potentiaalisesti sopivien

alueiden osoittamiseksi kehitettyä Luonnonvarakeskuksen FINFARMGIS-ekosysteemilähestymistapaan perustuvaa sijainninohjausmallia. Uudenmaan liitto esittää, että esitettyyn uuteen toimenpiteeseen ”Merialuesuunnitelmien tarkistamis- ja tietotarpeiden selvittäminen” (TPO2022-LUONTO11) otetaan mukaan näiden kummankin mallin jatkokehittäminen. Mallien kehittämiseen on tarpeen varata riittävät resurssit sekä kehittää niiden käytettävyyttä ja hyväksyttävyyttä eri käyttäjäryhmille ja toimialoille. Tavoitteena tulee olla, että malleja voidaan hyödyntää ajantasaisena lähtötietona samansuuntaisesti kaikkien vesi- ja merialueita koskevien strategisten ohjelmien laadinnassa ja toteuttamisessa.

Merialuesuunnitelmien vaikuttavuuden arviointi- ja seurantaohjelma (TPO2022-LUONTO11) tukee tarvetta arvioida ja seurata hyväksytyjen suunnitelmien toteutumista sekä ja luomaan yhteiset ja toimivat indikaattorit seurannan ja arvioinnin tueksi. Toimenpiteen tavoitteita on kuitenkin tarpeen vielä selkeyttää ja konkretisoida.

Rannikkostrategian uusiminen (TPO2022-LUONTO12) on kannatettava toimenpide. Uudenmaan liitto korostaa, että tämän toimenpiteen osalta valtion on turvattava maakuntien liittojen mahdollisuus riittävään resurssointiin myös strategian toimeenpanossa.

Selvitys meriympäristöön liittyvien lainsäädäntöjen toimivuudesta ja tehokkuudesta meriluonnonsuojelussa (TPO2022-LUONTO3) on myös merialuesuunnittelun näkökulmasta kannatettava toimenpide.

Toimenpideohjelman toteutus -luvussa on määritetty kunkin toimenpiteen aikataulu, vastuutaho ja mahdollinen rahoituslähde. Merialuesuunnitteluun liittyvien toimenpiteiden rahoitus on arvioitu saatavan Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta. Toimenpideohjelmassa merialuesuunnittelulle määritetyt uudet toimenpiteet ovat tärkeitä merialuesuunnitelman integroimiseksi osaksi merenhoidon ja merialueiden kehittämisen työkalupakkia. Uudenmaan liitto katsoo, että on erittäin tärkeää, että tarvittavat resurssit työn jatkamiseen laadukkaana ja vaikuttavana varmistetaan.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - Va. johtaja, aluesuunnittelu Paula Autioniemi,
suunnittelupäällikkö Kaarina Rautio